

—*Επισκέψεις.*—Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἡ Α. Ε. ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Ὀλλανδίας Βέκερλιν.

Τῇ Δευτέρᾳ ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπεσκέψατο τὴν Α. Π. τὸν Μητροπολίτην Σισανίου καὶ Σιατίστης Σεραφείμ συγχάρισα αὐτῷ ἐπὶ τῇ προαγωγῇ αὐτοῦ.

Τῇ Δευτέρᾳ ὡσαύτως ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὁ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πρωτεύουσῃ ἐπὶ μικρὸν παρεπιδημήσας καὶ ἐντεῦθεν εἰς Ἀθήνας μεταβάς διακεκριμένος ῥώσος δημοσιογράφος Νικόλαος Τουρνοβώ, ὅστις διὰ τῶν ἐκάστοτε περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἐν τῷ ῥωσικῷ τύπῳ δημοσιευομένων ἐμβριθῶν καὶ σπουδαίων ἄρθρων τὰ μάλιστα συντελεῖ εἰς διαφώτισιν τοῦ δημοσίου τῆς ἀχανοῦς ῥωσικῆς αυτοκρατορίας περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

Ὁ κ. Ν. Τουρνοβώ μετὰ ζήλου τιμῶντος ἀληθῶς τὰς περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν γνώσεις αὐτοῦ, παρεκολουθῶν τὰ καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικὰ πράγματα οὐ παύεται διὰ τοῦ ἐμβριθοῦς αὐτοῦ καλῆς τιμαλφείας ἐκδουλεύσεις παρεχόμενος ταῖς ἐν Ἀνατολῇ Ἐκκλησίαις καὶ τὰ κατ' αὐτῶν ἔστιν ὅτε ἀδίκως ἐκτοξευόμενα ὑπὸ μερίδος τινὸς τοῦ ῥωσικοῦ τύπου ἄρθρῳ ἀνασκευάζων καὶ ἐπανορθῶν.

Τῇ Τρίτῃ ὁμοίως συνοδίᾳ ῥώσων προσκυνητῶν διερχομένη διὰ τῆς πόλεως ἡμῶν καὶ κατευθυνομένη εἰς ἅγιον Ὅρος καὶ Ἱερουσαλὴμ χάριν προσκυνήσεως τῶν ἐκεῖ ἱερῶν σκηνωμάτων ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ ἐξητήσατο τὰς εὐχὰς αὐτοῦ. Τῆς συνοδίας ταύτης ἡγήτο ὁ Πρύτανις τῆς ἐν Μόσχᾳ Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Βολοκολάμης Ἀρσένιος μετὰ τῶν καθηγητῶν Κάπτερεν καὶ Μίστσιν, οἱ καὶ συνδιελέξαντο ἔφ' ἱκανὸν μετὰ τῆς Α. Θ. Π. διερμηνεύοντος τοῦ γραμματέως τοῦ Α'. Πατριαρχικοῦ Γραφείου Χρήστου Παπακωῦνου.

Χθὲς δὲ ἡ Α. Μακαριότης ὁ ἐν Χάλκῃ ἐφησυχάζων πατριάρχης πρῶτον Ἱεροσολύμων Νικόδημος.

—*Μνημόσυρον.*—Ἡ ἐπὶ τῶν ἀρχιερατικῶν περικοπῶν Ἐπιτροπὴ ἐτέλεσε τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ ναῷ, ἱεουργούντων τῶν σεβασμιωτάτων μητροπολιτῶν Ἀμασειᾶς Ἀνθίμου, Βερροίας Κωνσταντίου καὶ Ἐλευθερουπόλεως Διονυσίου, ἀρχιερατικὸν μνημόσυρον ὑπὲρ ἀναπάσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἀειμνήστων μητροπολιτῶν Διδυμοτείχου Κωνσταντίνου καὶ Σισανίου Ἀθανασίου.

—*Ἐπαρχία Γάνου καὶ Χώρας.*—Αἱ δημογερονταὶ Γάνου καὶ Χώρας ὡς καὶ τινων ἄλλων χωρίων τηλεγραφικῶς ὑπέβαλον τῇ Ἐκκλησίᾳ τὰς θερμὰς αὐτῶν εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου μητροπολίτου αὐτῶν Κωνσταντίνου.

Ὡσαύτως αἱ εἰρημέναι δημογερονταὶ τηλεγραφικῶς συνεχάρησαν τῷ νέῳ αὐτῶν μητροπολίτῃ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΑΛΟΓΟΣ

Μετ' ἐπιβελούσης σεμνότητος ἐν μέσῳ ἐκλεκτῆς ὁμηγύρεως λογίου κόσμου καὶ ἄλλου φιλομούσου πλήθους ἐτέλεσε τὴν ἐπέτειον αὐτοῦ ἑορτὴν τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ὁ ἐνταῦθα Ἑλλήν. Φιλολογ. Σύλλογος, ἡ πνευματικὴ αὐτῆς ἐστία καὶ ἀφετηρία τῆς παιδευτικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ἡμῶν σταδιοδρομίας. Τῆς ἑορτῆς ταύτης τοῦ γερaroῦ σωματείου προέστη ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐν συνοδίᾳ τῶν σεβασμιωτάτων ἀγίων συνοδικῶν Ἀμασειᾶς Ἀνθίμου, Βερροίας Κωνσταντίου, Μικωνείας Ἰωακείμ, Σιλυβρίας Κωνσταντίου, καὶ Γρεβενῶν Δωροθέου, ὡς καὶ τῶν ἐνταῦθα ἀντιπροσώπων τῶν ἀγίων τόπων, τοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου σεβασμιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Διοκισαρείας Νικοδήμου καὶ τοῦ Ὁρους Σινὲ πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτου Γαβριὴλ Μιχαφοῦρη. Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ὡσαύτως ὁ Α'. Γραμματεὺς τῆς πρεσβείας κ. Λεβίδης ἐκπροσωπῶν τὸν κωλυθέντα ἐν παρῇ πρεσβευτῇ, ὁ γενικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος Ἐπαμ. Φίλων, μέλη τινὰ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, διευθυνταὶ καὶ διευθυντρικὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἀνωτέρων παιδευτηρίων καὶ ἄλλο πλῆθος ἐγκρίτων ἐπιστημόνων καὶ τραπεζιτῶν.

Μετὰ τὴν ἑναρξιν τῆς συνεδρίας ὁ τέως πρόεδρος τοῦ Συλλόγου ἀξιότιμος Μ. Ψαλίδας ἱατρὸς ἀνέγνω μακρὰν καὶ λεπτομερεστάτην ἐκθεσιν τῶν πεπραγμένων τῷ Συλλόγῳ κατὰ τὸ λήξαν συλλογικὸν ἔτος, ἐν ᾗ μνηστὴν ἰδιαιτέρως ἐποιήσατο καὶ τῆς ἀποσκηνῆς εὐστόχου διδασκαλίας τῆς Ἀντιγόνης τοῦ Σοφοκλέους, τῆς τοσοῦτον τὸ ἠθικὸν γόητρον τοῦ Συλλόγου ἀπέναντι τοῦ λογίου κόσμου ἐξυψώσεως, χάρις εἰς τὸν θερμουργὸν ζῆλον τοῦ ἀποχωρήσαντος προδρείου καὶ τῶν ἄλλων τῶν μετὰ ζήλωτῆς φιλοτιμίας εἰς τοῦτο συμπραξάντων καλλιτεχνῶν. Τὸν Μ. Ψαλίδαν καταπάσαντα τὸν λόγον ἐν μέσῳ ραγδαίων χειροκροτήσεων διεδέξατο ἐπὶ τὸ βῆμα ὁ τῆς ἀρχαμένης ἡδὴ περιόδου πρόεδρος Γεώργιος Ἀποστολίδης ἀπαγγείλας τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας θέμα ἔχοντα τὸ «περὶ θεωρίας τῆς ποινῆς κατὰ Πλάτωνα». Ὁ νομομαθὴς πρόεδρος διεξήγαγε τὸ θέμα αὐτοῦ μετὰ πολλῆς ἐμβριθείας καὶ χάριτος, ἐφ' ᾗ καὶ τὸ ἀκροατήριον ζωηρῶς ἐχειροκρότησε κατερχόμενον.

Τὴν θυμὴν ταύτην τελετὴν ἐπεσφράγισεν εἴτα

Α. Π. Θ. Παναγιότης διὰ τῆς ἐπομένης θερμῆς προσ-
λαλιᾶς :

**Σεβαδμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, καὶ οἱ λοιποὶ
φιλόκαλοι καὶ φιλόμουδοι.**

Τεταγμένοι ἵνα εὐλογῶμεν ἐν Χριστῷ καὶ
παραθαρρύνωμεν πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ εὐγενὲς τε-
λεσιουργεῖται ἐν τοῖς κόλποις τοῦ καθ' ἡμᾶς ὀρ-
θοδόξου πληρώματος, ἰδιάζουσιν ὅλως καὶ ἐξαι-
ρετικὴν αἰσθανόμεθα πατρικὴν χαρὰν ἐπὶ τοῖς
κατὰ τὸ διαρρέυσαν ἐτήσιον διάστημα ἐν τῷ
πρέσβυγενεῖ τούτῳ φιλολογικῷ Συλλόγῳ τελε-
σθεῖσι καὶ νῦν παρ' ἡμῶν εὐλογουμένοις κατορ-
θώμασιν.

Ὑπῆρξε καιρὸς (καὶ ἀναμιμνήσκονται τού-
του πάντως ὅσοι γεραίτεροι ἐξ ἡμῶν) καθ' ὃν πᾶ-
σα πνευματικὴ καὶ φιλολογικὴ ζωὴ ἐνεσαρκοῦ-
το καὶ συνεκεντροῦτο ἐν τῷ Συλλόγῳ τούτῳ, καὶ
ἐν αὐτῷ ἐβλάστανε καὶ ἐκαρποφόρει πᾶν κεδνὸν
διὰ τὴν καθ' ἡμᾶς ἐκπαίδευσιν βούλευμα, καὶ
αὐτὸς ὁ Σύλλογος ἦτον ὁ πρωτοστατῶν εἰς πᾶ-
σαν τιμῶσαν τὸ καθ' ἡμᾶς Γένος ἐπιστημονικὴν
κίνησιν. Καὶ οἱ μὲν χρόνοι ἐκείνοι ἀτυχῶς πρὸς
μεγίστην πάντων ἡμῶν λύπην παρήλθον· ποιά
δέ τις νάρκη κατέλαβεν ἐπὶ τινὰ χρόνον καὶ τὸν
Σύλλογον τούτον, τῶν μελῶν αὐτοῦ σκεψαμένων
ἄλλου ἄλλως καὶ τραπέντων ἄλλου πρὸς ἄλλα.
Ἄλλ' εὐτυχῶς ἰδοὺ ὅτι ἀπὸ τινος καιροῦ νέα ζωὴ
ἐνεφυσήθη εἰς τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου, καὶ νέα
ἤρξατο τῶν καθ' ἡμᾶς λογίων συγκέντρωσις ἐν
ταῖς αἰθούσαις αὐτοῦ, καὶ παρίσταται οὕτως ἁ-
πασιν ἡμῖν τὸ τερπνὸν θέαμα τοῦ βλέπειν ὁση-
μέραι προσερχομένους καὶ συγκεντρομένους
ἐνταῦθα τοὺς φιλοτιμοτέρους τῶν ἐλληνικῶν
γραμμάτων σκαπανεῖς καὶ ἄλλους ἐπιστήμονας,
τοὺς τοῦ φιλανθρώπου Ἀσκληπιοῦ παῖδας, τοὺς
τοῦ λογίου Ἑρμοῦ ὀτρηροὺς θεράποντας καὶ
πολλοὺς τῶν τοῦ Κερδῶν ὀπαδῶν, τοὺς μύστας
τῆς Θέμιδος καὶ ἄλλους πολλοὺς φιλομούσους
ἡμετέρους τε καὶ ξένους.

Τῆς νέας ταύτης ζωῆς περιφανὲς ἐκδήλωσις
δύναται λογισθῆναι ἐλλόγως καὶ ἡ ἀπὸ σκηνῆς
παράστασις τοῦ ἐν τῇ δραματικῇ τέχνῃ ἀρι-
στουργήματος τῶν αἰώνων, τῆς Σοφοκλείου, λέ-
γομεν, Ἀντιγόνης, ἣτις ἐν πάσῃ αὐτῆς τῇ σε-
μνῇ καὶ ἀρχαιοπρεπεῖ ἐμφανίσει εἰς νέον ὅλως
κόσμον μεγάλων καὶ ἐκπολιτιστικῶν ιδέων με-
τήνεγκε τὰ πνεύματα τῆς ἡμετέρας κοινωνίας,
καὶ ἣτις διὰ τῆς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκτελέσεως πα-

ρέσχε τὴν μᾶλλον ψηλαφητὴν καὶ πωσέκλαμπρον
ἀπόδειξιν ὅτι νέα ὤθησις καὶ ζωὴ ἐδόθη ὑπὸ τοῦ
ἐντίμου Προεδρείου τῷ Συλλόγῳ.

Συγχαίροντες ἐπευφημοῦμεν καὶ εὐλογοῦ-
μεν τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ ἀποχωροῦν ἤδη Προε-
δρεῖον καὶ πάντας τοὺς ὁπωσδήποτε συνεργασθέν-
τας πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὥραίας, εὐγενοῦς καὶ
ἐθνοπρεποῦς ἐπιχειρήσεως· εὐλογοῦμεν τοὺς τοῦ
Προεδρείου καὶ δι' ἓνα περιπλέον λόγον, ὅτι τὴν
κατὰ τὸ παρεληλυθὸς ἔτος ἐκφρασθεῖσαν πατρι-
κὴν ἡμῶν εὐχὴν καὶ τὸν ἐγκάρδιον πόθον περὶ
τῆς ἐκδόσεως τοῦ Περιοδικοῦ ἐνήργησε καὶ ἐκτε-
λεῖται ἤδη· ἐν τέλει εὐχόμεθα ἐπευλογοῦντες
ὅπως καὶ τὸ νέον Προεδρεῖον κοσμήσῃ δι' ἔργων
ἐπίσης λαμπρῶν καὶ ἀνταξίων τοῦ ὀνόματος τοῦ
φιλολογικοῦ Συλλόγου τὴν ἑαυτοῦ χρονικὴν πε-
ρίοδον, πρὸς χαρὰν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας,
ἣτις διὰ μεγάλης περιβάλλει στοργῆς τὸν γε-
ραρὸν πατέρα τῶν Συλλόγων, καὶ πρὸς τιμὴν
τοῦ ἡμετέρου Γένους· ναί, καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ
ἡμετέρου Γένους, εἰς ὃ ἀφθονος καὶ πλουσία
ἐπιδαφιλεύεται ἡ τοῦ φιλολάου καὶ φιλομούσου
ἡμῶν Ἀνακτος Σουλτὰν Ἀπτοῦλ Χαμητ Χὰν εὐ-
νοια, ὥστε ὑπὸ τὴν προστατευτικὴν Αὐτοῦ σκιὰν
νὰ ζῇ καὶ κινῆται καὶ δρᾷ τόσον εὐγενῶς καὶ τό-
σον καρποφόρως ὁ ἡμέτερος φιλολογικὸς Σύλ-
λογος.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Ἐφάνη προπέρυσι βιβλιάριον φέρον τὴν
ἐπιγραφὴν· «Γνώσεις ἐκ τοῦ τυπικοῦ τῶν μονῶν
τοῦ Γαλησίου ὄρους, ἐκδιδόντος Μανουὴλ Ἰω-
Γεδεῶν, Μεγάλου Χαρτοφύλακος τῆς τοῦ Χρι-
στοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας· Ἐν Κωνσταντινουπό-
λει, 1898, ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ τυπογραφείου».
8ον, σελίδες 44.

Καὶ τοιοῦτος μὲν ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου· ἴ-
δωμεν δὲ ἡμεῖς κατὰ πόσον τὸ περιεχόμενον αὐ-
τοῦ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν τοιαύτην ἐπιγρα-
φὴν καὶ δικαιοῖ αὐτήν.

Ὁ κ. Γεδεῶν τὰς μὲν « γνώσεις ἐκ τοῦ τυ-
πικοῦ τῶν μονῶν τοῦ Γαλησίου ὄρους» περιορί-
ζει εἰς ὀλιγίστας τοῦ βιβλίου του σελίδας,
καὶ ταύτας εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ, τὸ μείζον δὲ μέρος
ἀφιερῶι εἰς τὸν βίον τοῦ ὁσίου Λαζάρου τοῦ Γα-
λησιώτου καὶ εἰς τινὰς περὶ τοῦ ὄρους Γαλησίου
εἰδήσεις. Καὶ οὕτως ὁμοῦς ἔχον ὁ συγγραφεὺς

θεωρεῖ τὸ ὅλον βιβλιάριον ὅτι περιλαμβάνει γνώσεις αὐτῷ τέως ἀγνοούμενας, συμπληροῖ δ' ἅμα καὶ τὰς ἄλλω τινὲ ἐλλιπῶς γνωσκομένας. Καὶ δὴ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς βεβαιοῖ, ὅτι τοῦ Γαλησίου ὅρους αἱ μοναὶ ἐξ ὀνόματος ἐγίνοντο γνωσταὶ «τοῖς ἄκροις, ὃ φασι, χεῖλεσιν ἀψαμένοις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἱστορίας» ἐκ τεσσάρων νεογραικικῶν βιβλίων καὶ δύο βυζαντινῶν χρονογράφων, τοῦ Ἐφραιμίου καὶ τοῦ Παχυμέρη· τοῦθ' ὅπερ δὲν εἶναι ἀληθές. Πάντα τὰ εἰρημένα καὶ γνωστὰ τῷ κ. Γεδεών βιβλία λέγουσιν ἀπὸ κοινοῦ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐκ μιᾶς καὶ μόνον μονῆς τοῦ Γαλησίου γενομένου Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιεπισκόπου Ἰωσήφ. Ἀλλὰ τοῦτο λέγει καὶ ἕτερος βυζαντινὸς συγγραφεὺς ὁ Γρηγοράς¹, ἐν ὃ κ. Γεδεών ἐλησμόνησε πιθανῶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν· ἔπειτα δὲ τὸ Γαλήσιον πολλάκις ἀναφέρεται καὶ ἐν ἄλλοις παλαιοῖς ὑπομνήμασι, καὶ ἐπομένως εἶναι παράδοξον ὅτι ὁ κ. Γεδεών ἀξιοῖ τὸ βιβλιάριον αὐτοῦ πρόκειται νὰ σοφίσῃ τοὺς ἔχοντας ἐλλιπεῖς περὶ τοῦ Γαλησίου γνώσεις. Προφανῶς ὁ κ. Γεδεών ἀγνοεῖ τὸν Νικηφόρον Βλεμμύδην, ὅστις καὶ εἶχε φυλακισθῇ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Γαλησίου²; ἀγνοεῖ προσέτι τὸν Ἰωσήφ Τραπεζούντος, ὅστις ἐμνημόνευσε τοῦ Γαλησίου καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ σὺν τῷ ὁσίῳ Λαζάρῳ μονάσαντος Παύλου³; ἀγνοεῖ πάλιν τὰς περὶ τοῦ Γαλησίου πολλὰς εἰδήσεις τοῦ συντάξαντος τὸν βίον τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιεπισκόπου Ἀθανασίου⁴. Καὶ οἱ μὲν τρεῖς οὗτοι συγγραφεῖς ἠδύναντο πιθανῶς ν' ἀγνοηθῶσι, διότι τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ Γαλήσιον ἔργα αὐτῶν ἐτυπώθησαν ἐν ἡ δύο ἔτη πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ βιβλιαρίου τοῦ κ. Γεδεών⁵, ἀλλὰ δὲν εἶναι παράδοξον ὁ περὶ Γαλησίου γράφων ν' ἀγνοῇ βιβλία κοινὰ καὶ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκδεδομένα, ἐν οἷς περιέχεται «λόγος χρυσόβουλλος ἐπὶ τῇ ἐνώσει τῆς ἐν τῷ Γαλησίῳ μονῆς καὶ τῆς Ἀγίας Ἀναστάσεως»⁶; Δὲν εἶναι

ὡσαύτως παράδοξον ν' ἀγνοῇ καὶ τὸν πολὺ γνωστὸν ἱστορικὸν τοῦ Δαπόντε κατάλογον, ἐν ᾧ μακρὸς γίνεται περὶ τοῦ Γαλησίου λόγος;⁷ Τέλος ἡ μονὴ τοῦ Γαλησίου εἶναι γνωστὴ καὶ ἐκ τῶν λειψάνων τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς, ἧς δύο προχειροτάτους κώδικας ἔχει ἡ συνοδικὴ ἐν Μόσχᾳ βιβλιοθήκη⁸. Ἐπειτα ὁ κ. Γεδεών οὔτε ποῦ κεῖται τὸ Γαλήσιον γινώσκει. Βυζαντινὸς συγγραφεὺς, ὁ Δούκας, ἠδύνάτο νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὸν εἰς τὸ νὰ διακρίνῃ ποῦ τὸ ὄρος ἐκεῖνο κεῖται⁹. ἂν δὲ καὶ περαιτέρω προέβαινε καὶ συνεβουλευέτο βιβλίον ἐν Σμύρνῃ τυπωθὲν πρὸ πολλοῦ¹⁰, θὰ εὕρισκεν ἐν αὐτῷ καὶ τοῦ Γαλησίου πρόχειρόν τινα περιγραφὴν, ἐξ ἧς διδασκόμενος ὅτι τοῦτο σήμερον Ἀλαμὰν ὀνομαζόμενον ἐγγύτατα κεῖται τῆς Ἐφέσου, θὰ ἠδύνάτο οὕτω νὰ ἐπιτρέψῃ ὕστερον ἑαυτῷ νὰ φρονῇ δικαίως ὅτι πράγματι συνεπλήρωσε τὰς περὶ τοῦ Γαλησίου τῶν ἄλλων ἐλλιπεῖς γνώσεις.

Ἐντεῦθεν ἕκαστος βλέπει ὅτι αἱ περὶ τοῦ Γαλησίου ἐντυποι εἰδήσεις εἶναι ἀρκούντως ἀφθονοί, καὶ λυπηρὸν ὅτι ὁ περὶ τούτου γράψας ἴδιον βιβλίον ἡγνόει παντελῶς αὐτάς, νομίσας ἅμα καὶ τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ ὡσαύτως ἐν ἀγνοίᾳ διατελοῦντας. Ἀλλ' εὐτυχῶς τὴν ἀγνοίαν αὐτοῦ ἠθέλησε νὰ διαλύσῃ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν χειρογράφων. Καὶ λοιπὸν ἐκ δύο τοιούτων ἐγνώρισεν ἕνα Νικόλαον μοναχὸν Γαλησιώτην καὶ τὸν ποτὲ γνωστὸν ὅσιον Λάζαρον τὸν Γαλησιώτην. Ὅτι ὁμως καὶ τὰ ἐντυπα βιβλία περιέχουσιν ἄλλους τινὰς Γαλησιώτας, ἀπέφυγε νὰ σημειώσῃ ὁ κ. Γεδεών. Οὕτω π. χ. ἀφίνει ἀσημειώτους δύο Γεωργίους Γαλησιώτας¹¹.

7. Κ. Σάββα Μεσαιωνικὴ βιβλιοθήκη, τ. 3, σ. 125—126.

8. Ἀρχιμ. ἀνδρ. Βλαδιμίρου Συστηματικὴ περιγραφή τῶν κωδίκων τῆς ἐν Μόσχᾳ βιβλιοθήκης. Μέρος πρῶτον. Ἑλληνικοὶ κώδικες. Μόσχα 1894, σ. 117 καὶ 558.

9. Δούκας ἐν σελ. 87 καὶ 194 Bonn.

10. G. Weber, Étude sur la topographie d' Ephèse et de ses environs, avec un plan. Smyrne 1885, σ. 11 x, ἐ "Ὅρα ἰδίᾳ τὸν αὐτὸν τοπογραφικὸν χάρτην. Προβ. Μουσείου καὶ βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, περίοδος τετάρτη 1880—1883. Ἐν Σμύρνῃ 1884, σ. 11, 25, 26. W. M. Ramsay, The historical geography of Asia Minor. London 1890, σ. 110.

11. K. Krumbacher Geschichte der byzant, Literatur, 2 σ. 448 M. Treu, Maximi Planudis epistolae, σ. 217. Acta et diplomata, τ. 3 σ. 223. Δοσιθέου Τόμος Χερῶν, σ. 617 x, ἐ Theodori Pediasimi eiusque amicorum quae exstant; ed. Treu, σ. 51.

1. Γρηγοράς τ. 1, σ. 107 Bonn.

2. Niceph. Blemmidæ curriculum vitae, σ. 34.

3. A. P. Kerameus, Fontes historiae imperii Trapezuntini, τ. 1, σ. 74.

4. Hipp. Delehaye ἐν τοῖς Mélanges d'archéologie et d'histoire. Rome 1897, τ. 17, σ. 51, 53, 54, 63.

5. Γινώσκει ὁμως ὁ κ. Γεδεών βιβλίον ῥωσικὸν τυπωθὲν ἐν σχεδὸν ἑτὸς πρὸ τοῦ βιβλιαρίου του. Ὅρα σ. 7 τῶν «Γνώσεων».

6. Boissonade, Anecdota graeca. Parisiis 1830, τ. 2, σ. 77—84. Zachariæ, Jus graeco-romanum, τ. 3, σ. 656. Acta et diplomata. τ. 5, σ. 264—266.

Τέλος τὸ μείζον μέρος τοῦ βιβλιαρίου του (σ. 7—24) καθιέρωσεν ὁ κ. Γεδεὼν εἰς τὸν ὁσίου Λαζάρου τὸν Γαλησιώτην, καταχωρίσας ἐν αὐτῷ ἐλάχιστά τινα τεμάχια τοῦ βίου τούτου τοῦ ὁσίου, οὕτινος ἀντίγραφον ὑπάρχει ἐν τινι κώδικι τῆς Λαύρας τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου· τοῖς δὲ τεμαχίοις τούτοις προσέθηκε καὶ αὐτὸς ἰδιά τινα λόγια, συμπτύσσοντα ἕτερα τοῦ βίου ἐκείνου τεμάχια. Ἀλλ' ἀτυχῶς, πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Γεδεὼν, Χρυσάνθος ὁ Λόπαρεφ εἶχεν ἐκδώσῃ ἴδιον κεφάλαιον περὶ τοῦ ὁσίου Λαζάρου, ὅπερ ἀποτελεῖ 14 μεγάλας καὶ πυκνοτάτας σελίδας· ἐν τούτῳ περιέχεται λίαν ἐξηκριβωμένος ὁ τοῦ Λαζάρου βίος, ὃν ὁ Λόπαρεφ κατήρτισε μὲ τὴν βοήθειαν αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ κώδικος, ἐξ οὗ καὶ ὁ κ. Γεδεὼν εἶχεν ἀντιγράψῃ τὸν βίον τοῦ ὁσίου Λαζάρου. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἔπρεπε, κατὰ τὸν κ. Γεδεὼν, νὰ μηδενισθῇ, καὶ λοιπὸν ἀναποδείκτως ἐξευτελίζει αὐτὸ ἐν τῷ ἰδίῳ βιβλίῳ μὲ τὴν ἐξῆς ἀπλῶς παρατήρησιν· «οὗ (Λαζάρου) μνεία τις, οὐχ οἷαν προσεδόκων, ἐγένετο τελευταῖον ὑπὸ Χρυσάνθου Λοπαρέφ!» Τοῦ κ. Γεδεὼν ἡ ἐργασία περιορίζεται ἀπλῶς εἰς τὸ ἐξῆς· Ἐγὼ, φαίνεται, ὅτι προσεχῶς ἐν ἐνὶ τῶν τόμων τοῦ νοεμβρίου τῶν Acta Sanctorum θὰ περιλάβῃ τις τῶν Βολλανδιστῶν τὸν τέως ἀνέκδοτον ἑλληνιστὶ βίον τοῦ ὁσίου Λαζάρου, ὃν αὐτὸς εὗρεν ἐν τινι κώδικι τοῦ Βατικανοῦ¹². Εὐγενὲς λοιπὸν ἐθεώρησεν ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἔμαθεν ὅτι καὶ ἕτερον ὑπάρχει ἀντίγραφον ἐν τῇ Λαύρᾳ, νὰ προλάβῃ τοὺς Βολλανδιστὰς διὰ τῆς ἐκδόσεως τεμαχίων τινῶν τοῦ ἀντιγράφου τούτου, ἀπλῶς καὶ μόνον ὅπως γένηται καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ μνεία ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Βολλανδιστοῦ. Ἄλλος τις ὅμως θὰ προὔτιμα νὰ στείλῃ τὸ ἴδιον ἐκ τοῦ Ἀθῶ ἀντίγραφον πρὸς τὸν σοφὸν Βολλανδιστὴν, ὅπως ἡ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Λαζάρου ἐκδοσις γένηται ἐν πληρεστέρᾳ τῶν ἀντιγράφων αὐτοῦ γνώσει. Ὅπως δὲ ὅτε τὸ κείμενον τοῦ βίου τοῦ ὁσίου Λαζάρου θὰ ἔχωμεν ἀνὰ χεῖρας ἐν τῷ ἤδη τυπουμένῳ τῶν Βολλανδιστῶν βιβλίῳ, καὶ κατὰ συνέπειαν τὰ πα-

ρὰ τῷ Γεδεὼν τεμάχια δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν ἀξίαν.

Ταῦτα γράφοντες κινδυνεύομεν σχεδὸν νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι τὸ βιβλιάριον τοῦ κ. Γεδεὼν σκοπὸν ἴδιον ἔχει, κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν του, νὰ δώσῃ ἡμῖν «γνώσεις ἐκ τοῦ τυπικοῦ τῶν μονῶν τοῦ Γαλησίου ὁρους». Αἱ γνώσεις λοιπὸν αὗται περιλαμβάνουσι 16 μόνας σελίδας, εὔρε δ' αὐτὰς ὁ κ. Γεδεὼν ἐν τῷ κώδικι Λ—99 τῆς ἀθωνικῆς Λαύρας· ἀλλ' ἀτυχῶς περιέχονται αὗται οὐχὶ ἐντὸς τυπικοῦ τῶν μονῶν τοῦ Γαλησίου, ἀλλ' ἐν τῷ κοινοτάτῳ καὶ γνωστοτάτῳ διὰ τοῦ τύπου τυπικῷ, ὅπερ ὀνομάζεται κοινῇ τοῦ ἁγίου Σάβα, καὶ πᾶσαν ἐπομένως γνῶσιν τοῦ κ. Γεδεὼν εὐρίσκομεν ἐν τούτῳ τῷ πασιγνώστῳ τυπικῷ. Ὅθεν ἔπεται ὅτι ὁ κ. Γεδεὼν ἐκ πλάνης ὑπέπεσεν εἰς δύο κεφαλαιώδη σφάλματα, πρῶτον μὲν ὅτι λίαν γνωστὴν ὕλην τυπικοῦ παρουσίασεν ἡμῖν ὡς καινοφανῆ, εἰτα δ' ὅτι τὴν ὕλην ταύτην ἐξ ἀπειρίας ἐθέλει πηγάζουσιν ἐκ τυπικοῦ τῶν μονῶν τοῦ Γαλησίου. Ἡ πλάνη δὲ τοῦ κ. Γεδεὼν βασίζεται εἰς τοῦτο, ὅτι ἐν ἀντίτυπον τοῦ λεγομένου τυπικοῦ τοῦ ἁγίου Σάβα περιέχει τὸ ἐπόμενον σημείωμα· «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (= 7 νοεμβρίου) τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Λαζάρου τοῦ νέου, τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὄρει ἀσκήσαντος καὶ τὴν ἐν τούτῳ σὺν ταῖς λοιπαῖς συστησαμένου μεγίστην μονὴν τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστάσεως, ἐν ᾗ καὶ σὺν Θεῷ τὸ παρὸν γέγραπται τυπικόν». Ἐντεῦθεν καὶ μόνον ἐνόμισεν ὁ κ. Γεδεὼν, ὅτι ἀνεκάλυψε τὸ τυπικὸν τῶν μονῶν τοῦ Γαλησίου, ἐνῶ τὸ σημείωμα τοῦτο φανερώνει ἀπλῶς ὅτι τὸ ἀντίγραφον ἐκεῖνο τοῦ σαβαΐτικοῦ τυπικοῦ ἐγένετο ἐν μιᾷ μονῇ εἰς τὸ Γαλήσιον ἀνηκούσῃ· ὅτι δὲ πλανᾶται δεινῶς, ἀποδεικνύεται ἀπλούστατα ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ὅτι τοῦ σημειώματος ἐκείνου αἱ λέξεις ἄχρι τοῦ ὀνόματος «Ἀναστάσεως» ὑπάρχουσιν εἰς πολυάριθμα τοῦ σαβαΐτικοῦ τυπικοῦ ἀντίγραφα, ἐν οἷς ὁμοίως εὐρίσκονται αὐτολεξεῖ καὶ πάντα ὅσα ὁ κ. Γεδεὼν ἐξέδωκεν ὡς ἴδια τῷ Γαλησίῳ τυπικὰ σημειώματα. Τινὰ τῶν ἀντιγράφων τούτων ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς οὐχὶ μίαν τοῦ ὁσίου Λαζάρου μνείαν, ἀλλὰ τὸναντίον τρεῖς μνήμας· καὶ ὅμως οὐδ' αὐτὰ δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ κώδικας τυπικῶν τοῦ Γαλησίου.

Λυπούμεθα ὅτι ὁ κ. Γεδεὼν ἠστόχησεν ἐν τῷ βιβλιαρίῳ τῶν ἑαυτοῦ Γνώσεων, οὗτος δυ-

12. Ὅτι οἱ Βολλανδιστὰς ἐκδίδουσι τὸν βίον τοῦ ὁσίου Λαζάρου, ἔμαθον ἡμεῖς ἐξ ὧν ἔγραψε περὶ τούτου ὁ Delehay. Ὁρα Mélanges d'archéologie et d'histoire, τ. 17, σ. 51.

νάμεθα νὰ συστήσωμεν μόνον τέσσαρας σελίδας, ἐν αἷς περιέχονται οἱ δέκα τοῦ Νικολάου Γαλησιώτου στίχοι καὶ μία περιγραφὴ τῶν ἀθωνικῶν κωδίκων Δ—99 καὶ Ι—127, ἥτις ἄχρι τῆς ἀποκτήσεως ἐτέρας ἀκριβεστέρας δύναται ὅπωςδὴποτε νὰ χρησιμεύσῃ.

Ἐν Περουπόλει.

Ἄ. Π.-Κεραμεύς.

ΔΤΟ ΠΑΛΑΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

§ 5' Καὶ γὰρ δὴ πολλὸς ἦν ὁ ταύτῃ προαρκπᾶσας τὴν βασιλεύουσαν πόλιν* Προξέντιος, δυσσεβείαις καὶ ἀνοσιουργίαις ἐγγχειρῶν, ὡς μηδὲν τόλμη παρελθεῖν μικρᾶς καὶ ἀκαθάρτου πράξεως ἔργον, μυρίαὶς γοῦν ἐλευθέραις γυναιξίν ἐνυβρίζων αἰσχροῦς, ἀποζευγνύων αὐτὰς τῶν κατὰ νόμον ἀνδρῶν καὶ ἐπὶ σμικρᾷ προφάσει πολλοὺς τοῖς (291B,1) περὶ αὐτὸν δορυφόροις ἐκδιδοῦς, κτείνει μυρία πλήθη τοῦ δήμου Ῥωμαίων ἐπ' αὐτοῦ μέσου τοῦ ἄστεος· καὶ ἄλλοτε ἄλλαις πεπλάσμεναις αἰτίαις μυρίων ἀναιρουμένων, ἐνδοξοί τε καὶ ἄδοξοι δεινῇ κατετρύχοντο τυραννίδι· ἡ δὲ τῶν κακῶν τῷ τυράννῳ κορωνίς: ἐπὶ γοητείᾳ ἤλκυε μαγικαῖς ἐπινοίαις· ποτὲ μὲν γυναῖκα· ἐγκύμονας ἀνασχίζοντι, ποτὲ δὲ νεογνῶν σπλάγγχνα βρεφῶν διερευνωμένῳ καὶ τινος ἀρρήτοποιίας ἐπὶ δαιμόνων προσκλήσει ποιουμένῳ, καὶ διὰ τούτων τῆς νίκης κρατῆσειν ἐλπίζοντι. Εἰς τοσαύτην δὲ σπάνιν τῶν ἀναγκαίων τροφῶν ἡ τῶν (B,2) Ῥωμαίων κατέστη, ὅσῃν οὐκ ἔστιν εἰπεῖν. Ἐπεὶ δὲ τούτων ἀπάντων οἶκτον λαβὼν Κωνσταντῖνος, πάσαις παρασκευαῖς κατὰ τῆς τυραννίδος ὠπλίσθη, καὶ τὸ νικητικὸν τρόπαιον, τὸν σωτήριον, φημί, τοῦ Κυρίου σταυρόν, τοῦ στρατοπέδου παντὸς προπορεύεσθαι ἐδικαίωσεν, ἅπαν τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα, τὸ ὑπὸ Μαξεντίου ἐν ταῖς ἑαυτοῦ χώραις φυλάσσειν ταχθέν, ἐξ αὐτῆς ὡς εἰπεῖν τῆς πρώτης ὁρμῆς ἐχειρώσατο, καὶ τὸ ἀντικαθεστηκὸς καταγωνισάμενος, ἐπ' αὐτὴν ἐχώρει τὴν Ῥώμην· ἥδη δὲ αὐτῆς πλησίον γε(292A,1)νόμενος, ὡς μὴ τοῦ τυράννου χάριν Ῥωμαῖοις πολεμεῖν ἐξανγκάζοιτο, μηχανὴν ἐζήτει, δι' ἧς ὁ τύραννος ἐξω τειχῶν ἐπισπασθῇ πρὸς πόλεμον. Θεὸς δὲ αὐτός, οἷα δεσμοῖς τισὶν ἐνδύσας τὸν ἀλιτήριον, πορρωτάτω πυλῶν ἐξέλει· καὶ ἵνα μὴ ἄπιστα δόξω λέγειν τοῦ πολέμου τὸν τρόπον ἐκδιηγούμενος, ἀλλὰ βραχεῖ λόγῳ παραστήσω τὸ πᾶν, τρέπεται Μαξέντιος σὺν τοῖς ἄμφ' αὐτὸν

ὀπλίταις καὶ δορυφόροις· καὶ ὡς τῶν τοῦ Θεοῦ κριμάτων! ἔδυταν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος, ὀπηνίκα τὸν πρὸ τῆς πορείας διήεισαν ποταμόν, ὃν αὐτὸς Μαξέντιος, σκάφει ζεύξας καὶ εὖ (A,2) μάλα γεφυρώσας, μηχανὴν ὀλέθρου καθ' ἑαυτοῦ συνεπήξατο, ᾧ δὲ πῇ εἶναι Κωνσταντῖνον ἐλπίσας. Οὕτως οὖν, Θεοῦ νεύματι, τῶν ἐπὶ τοῦ ζεύγματος μηχανῶν παραδόξως διαρρυσθέντων* πρὸς αὐτῇ τῇ τοῦ τυράννου διαβάσει, αὐτὰνδρα κατὰ τοῦ βυθοῦ τὰ σκάφη χωρεῖ· καὶ αὐτὸς γε πρῶτος ὁ δαίλιος· εἶτα δὲ καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ὑπεσπιστά τε καὶ δορυφόροι· ἐφ' ᾧ καὶ ἦν εἰπεῖν « Ἀχκκον ὠρυξε καὶ ἀνέσκαψε, καὶ ἐμπεσεῖται εἰς βόθρον, ὃν εἰργάσατο». Ἐπὶ τούτοις τὸν Θεὸν Κωνσταντῖνος ὑμνήσας μετ' ἐπινικίων εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλκυσε· πάντες δὲ ἀθρόως αὐτὸν μετὰ πλείστης χαρᾶς ὑπο(292B,1)δεξάμενοι σωτήρ τε καὶ εὐεργέτην βοαῖς ἀσκέτοις ἐπεφώνουν· ὁ δὲ, ἐπὶ μὲν ταῖς βοαῖς οὐ χυνοῦμενος, οὐδ' ἐπιαιρούμενος τοῖς ἐπαίνοις, τῆς ἐκ Θεοῦ δὲ συνησθημένος βοηθείας, εὐχριστήριον ἀπεδίδοιτο παραχρῆμα εὐχὴν τὴν τῆς νίκης αἰτίαν. Ἐντεῦθεν εὐφροσύνη πᾶσι κατὰ τὰς ἐπαρχίας· ἐπισκόπων τιμὰ· ἐκκλησιῶν οἰκοδομί· τῶν δεομένων εὐεργεσίαι ποικίλαι· παρουσίαι τοῦ βασιλέως ἐν ταῖς τῶν ἐπισκόπων συνόδοις· νίκαι κατὰ βαρβάρων καὶ τρόπαια· Μαξιμίνου ἐπιβουλὰ καὶ ἄλλων, ἃς ἐξ ἀποκαλύψεως εὗρισκεν. Οὕτω δ' ἔχοντι δεκαετὴς αὐτῷ* τῆς βασιλείας ἡνύ(B,2)ετο χρόνος· ἐρ' ᾧ πανδήμους ἐκτελῶν ἐορτὰς τῷ πάντων βασιλεῖ Θεῷ εὐχαρίστους εὐχὰς ἀνεπέμπετο. Ἄλλ' ἐπὶ μὲν τούτοις χαίρων διετέλει· οὐ μὴν καὶ ἐφ' οἷς ἀκοῇ περὶ τῶν κατὰ τὴν ἐφ' ἑαυτὸν τρυχωμένων ἐθνῶν ἐπυνθάνετο.

§ 7' Λικίνιος γὰρ ὁ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸς αὐτοῦ, κατὰ τῶν τῆς Ἀνατολῆς ἐπισκόπων συσκευᾶς ποιῶν καὶ κωλύων συνόδους γίνεσθαι, καὶ τοὺς χριστιανούς μυρίαὶς ὑποβάλλων κακώσεσι καὶ εἰς ἐκκλησίας τούτους μὴ συνάγεσθαι νομοθετῶν, ἀλλὰ πρὸ τῶν πυλῶν ἵστασθαι, καὶ τοὺς ἐν φυλακαῖς μὴ ἐπισκέπτεσθαι μεδὲ τροφὰς ὀρέγειν, ἐπισκό(293A,1)πους τε ἀναιρῶν, καὶ ἐκκλησίας καθαιρῶν, καὶ ὅλως διωγμὸν κατὰ χριστιανῶν ὑποκινῶν ἀπάνθρωπον, οὐκ εἶα χαίρειν αὐτὸν ἐφ' οἷς εὖ ἔπραττεν, ἀλλ' εἰς θυμὸν ἐπήγε* δίκαιον· καὶ δὴ, τὸ στερρόν τοῦ τρόπου τῇ συμφύτῳ φιλανθρωπίᾳ κερασάμενος, ἐπὶ τὴν ἄμυναν τῶν καταπονουμένων ἔσπευδεν· κρίνας δὲ εἶναι εὐσεβὲς καὶ ὁσιον ἐκ ποδῶν ἕνα ποιησάμενον τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων διασώσασθαι γένος, ταῦτ' ἐνόησας ὁ βασιλεὺς, ἀνυπερθέτως δεξιᾶν ὀρέγειν σωτήριον τοῖς εἰς ἔσχατα κακῶν ἐληλακόσιν ὠρμάτο. Καὶ δὴ, τῆς στρατιωτικῆς ἐξοπλίσεως (A,2) τὴν συνήθη παρασκευὴν

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 252—254 τοῦ μετὰ χειρας τόμου.

* γόει μοι τὴν παλαιὰν Ῥώμην.

* . . . ρρυσθέντων !! δηλαδὴ ρωΕΙΣΩΝ.

* ὁ κώδης αὐτῶν.

* ὁ κώδης ἐπήγει.

ποιησάμενος, πεζοῦ τε καὶ ἱππικοῦ τάγματος φάλαγ-
γας συναθροίσας, τῆς τοῦ πολέμου συμπλοκῆς ἤπτε-
το· ἔνθα δὲ Κωνσταντῖνος Θεὸν σωτῆρα τὸν ἐπὶ πάν-
των ἐπικαλεσάμενος τῶν νικητῶν ἐτύγχανε, τοῦ σω-
τηρίου σταυροῦ προπομπεύοντος τῆς ὑπ' αὐτὸν φάλαγ-
γος· τὴν γὰρ πρώτην ὁρμήν οἱ τῆς ἐναντίας προκατάρ-
χοντες τάξεως οὐχ ὑποστάντες, ῥίψαντες τὰ ὅπλα, προ-
σεχώρουν τῷ τοῦ βασιλέως στρατῷ· ὁ δὲ τοὺς πάντας
σώους ὑπεδέχετο, τῇ τῶν ἀνδρῶν ἀσμενίζων σωτηρίᾳ.
Λικίνιος δὲ, τοῦτου γενομένου, δρασμὸν αἰσχιστον
πειρησάμενος, (293B,1) εἰς τι φρούριον τῆς Θράκης
φεύγει· ἀκκείθεν καταπολεμηθεὶς καὶ ἐκδιωχθεὶς, εἰς
Φιλιππούπολιν ἔρχεται, ἔνθα δὲ λαμπρῶς ἡττηθεὶς
ἡσύχασεν· εἶτα πάλιν ἐχθρὸς ἐλεγχθεὶς καὶ καταπο-
λεμηθεὶς ἐν Ἀδριανουπόλει, εἰς τὸ Βυζάντιον ἔρχε-
ται· καὶ ἐν Χρυσοπόλει διαπεράσας, ἐν τῇ Νικομηδείᾳ
καταφεύγει· ἔνθα κρατηθεὶς, καὶ ἐν ἰδιωτικῷ σχήματι
κατὰ τὴν Θεσσαλονίκην περιορισθεὶς, ἀναιρεῖται ὑπὸ
τοῦ στρατοῦ.

§ η' Καὶ δὲ, τῶν δυσσεβῶν ἀνδρῶν ἐκ ποδῶν,
ὥσπερ εἴρηται, γενομένων, καθ' ἃς λοιπὸν ἦν ἡ τῶν
Ῥωμαίων ἀρχὴ τυραννικῆς δυναστείας, συνήπτε (B,2)-
τό τε τὰ ἐφ' ἃ τμήματα τοῖς ἐσπερίοις, καθ' ἃς περ κε-
φαλὴ τις ἀπερρωγυῖα τοῦ λοιποῦ σώματος καὶ αὐθις
συναφθεῖσα. Ἐντεῦθεν εἰρήνη βαθεῖα ἀνὰ πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην. Ἐντεῦθεν τὰ χριστιανῶν εἰς ὕψος αἵρεται·
δαιμόνων βωμοὶ καθιροῦνται· ἐκκλησίαι λαμπρῶς
ἀνικοδομοῦνται· νόμοι πάσης εὐσεβείας ἐκτίθενται,
μὴ δεῖν, φησὶν, ἔλληνα στρατεύεσθαι, σταυρῷ μὴ κα-
ταδικάζεσθαι ἄνθρωπον, τῇ τετράδι καὶ παρασκευῇ
καὶ κυριακῇ τιμὴν παρὰ τὰς λοιπὰς ἀπονέμειν ἡμέ-
ρας, τὰς μὲν διὰ τὸ τοῦ Κυρίου πάθος καὶ τὸν σταυ-
ρὸν, τὴν δὲ διὰ τὴν ἀνάστασιν, τοὺς κατὰ Χριστοῦ
βλασφημεῖν ἐπιχειροῦντας (294A,1) κεφαλικὴν ὑφί-
στασθαι τιμωρίαν, χριστιανούς μόνους ἀρχεῖν τῶν ἀνὰ
τὴν οἰκουμένην ἐθνῶν, τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ ἀθλήσαντας
παντοίως τιμᾶν καὶ ναοὺς καὶ ἀναθήμασι κατακοσμεῖν.
Διὰ ταῦτα, Κελτοὶ τε καὶ Γαλάται, Δᾶκες καὶ Ταῦ-
ροι, ἐσπερίοι τε καὶ ἐῷοι Ἰβήρες, ἔτι δὲ Ἀρμένιοι
καὶ Πέρσαι καὶ Ἰνδοὶ οἱ ἐνδότεροι, καὶ ἀπλῶς τὰ ἀνὰ
πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἔθνη οἰκοῦντα τὸ φῶς τῆς ἀ-
ληθείας ἐδέχοντο, καὶ τοὺς ἐαυτῶν θεοὺς οἰκείαις
χερσὶ συνέτριβον. Ἀλλ' οὐκ ἦνεγκεν ὁ πονηρὸς δαί-
μων τὴν τοιαύτην ἡμῶν ὁρῶν εὐδοκίμησιν, ἀλλ' αὐθις
κακὰ καὶ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιχειρεῖ.

(ἔπεται συνέχεια).

ΛΥΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΚΩΛΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ ΕΝΕΚΑ ΑΓΧΙΣΤΕΙΑΣ

Ἑρωτήσεις

α'.

«Ὁ Πέτρος δύναται γὰρ λάβῃ εἰς γάμον τὴν Μα-
ρίαν, μικρανεψιὰν τῆς Ἀννης, γυναικὸς τοῦ ἀδελ-
φοῦ του Ἰακώβου»;

β'.

«Ὁ ἐν χηρείᾳ διατελὼν Γεώργιος δύναται γὰρ
λάβῃ εἰς γάμον τὴν Ἑλένην, δευτέραν ἐξαδέλφην
τῆς θανούσης πρώτης συζύγου του Εἰσήνης»;

Ἀπαντήσεις

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας δημοσίᾳ ἀπαντῶ, τοῦ-
το μὲν, διότι ἡ ἐνδιατριβὴ καὶ μελέτη περὶ οἰουδήτι-
νος θέματος, ἀφορῶντος κώλυμα γάμου, τοῖς πολλοῖς
δύναται νὰ χρησιεύσῃ ὡς διδασκαλία, γενικῶς θεω-
ρουμένων πολυπλόκων τῶν περὶ κωλυμάτων τοῦ γά-
μου ζητημάτων, συνεπῶς δὲ δυσχέριαν περὶ τὴν
λύσιν παρουσιαζόντων, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐλέχθη, τοῦ-
το δὲ ἵνα λεχθῇ καὶ σημειωθῇ, ὅτι ἡ εὐκολος καὶ ἀ-
σφαλὴς λύσις καὶ τῶν ἀπλουστᾶτων περὶ κωλυμάτων
τοῦ γάμου ζητημάτων, οἷς ἀνήκουσι καὶ τὰ ἀνωτε-
ρω, ἀπαιτεῖ ἐπισταμένην μελέτην καὶ ἐπίμονον
προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν καὶ

α') Ἐπὶ τῆς πρώτης ἐρωτήσεως. Κατὰ τὴν γνω-
στὴν μέθοδον, πρῶτον ὀρίζομεν τὴν ὑφισταμένην σχέ-
σιν τῆς μεταξὺ τοῦ Πέτρου καὶ τῆς Μαρίας συγγε-
νείας. Πρὸς τοῦτο ἀριθμοῦμεν τὰ γένη· Πέτρος καὶ
Ἰακώβος, ἀδελφοί—ἐν γένος. Μαρία καὶ Ἀννα, μι-
κρανεψιά καὶ μικρά θεία—ἐν γένος. Ὅθεν δύο γένη·
συνεπῶς ἡ συγγενικὴ σχέσις αὐτῶν ἐστὶ διγένεια ἢ
ἀγχιστεία. Δεύτερον εὐρίσκομεν τὸν βαθμὸν τῆς σχέ-
σεως ταύτης. Πέτρος καὶ Ἰακώβος=2 βαθμοί. Μα-
ρία καὶ Ἀννα=5 βαθμοί. 2+5=7 βαθμοί. Ὅθεν ὁ
Πέτρος πρὸς τὴν Μαρίαν εἶναι ἀγχιστεὺς ἐβδόμου
βαθμοῦ, καθ' ὃν, ἄνευ οὐδενὸς ἐνδοιασμοῦ καὶ ἀδι-
στάκτως ἐπιτρέπεται ὁ γάμος, γνωστοῦ ὄντος, ὅτι
τὸ κώλυμα γάμου, ἔνεκα ἀγχιστείας ἐκτείνεται μέ-
χρι τοῦ πέμπτου βαθμοῦ.

Ἐν διαγράμματι δὲ ἡ περίπτωσις αὕτη ἔχει
ὡς ἑξῆς.

Ὁ Πέτρος (Π) λαμβάνει εἰς γάμον τὴν Μαρίαν (Μ), μικρανέψιαν τῆς Ἀννης (Α), γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰακώβου (Ι).

Β'] Ἐπὶ τῆς δευτέρας ἐρωτήσεως. Καὶ ἐνταῦθα πρόκειται σχέσις διγενείας, ἡ ἀγχιστείας, ἀλλ' εἰς ἕκτον βαθμὸν. Αἱ δύο δεύτεραι ἐξαδέλφαι Ἑλένη καὶ Εἰρήνη ἐν γένος· βαθμοὶ δὲ 6· ὁ Γεώργιος ἕτερον γένος· βαθμὸν δὲ οὐκ εἰσάγει οὗτος λογιζόμενος ἐν πρόσωπον μετὰ τῆς συζύγου τοῦ Εἰρήνης¹. Ὡστε ὁ Γεώργιος πρὸς τὴν Ἑλένην εἶναι ἀγχιστεὺς εἰς ἕκτον βαθμὸν, καθ' ὃν ὡς προεῖρηται, ἀκώλυτός ἐστιν ὁ γάμος. Ἀλλ' ἡ περίπτωσις αὕτη, ἀνήκει εἰς τὴν ἐξαίρεσιν, καθότι συγκαταλέγεται μετὰ τῶν πέντε περιπτώσεων, καθ' ἃς λόγῳ συγγένσεως τῶν ὀνομαζόμενων ἐκτείνεται τὸ κώλυμα καὶ πέραν τοῦ πέμπτου βαθμοῦ. Ἐν τούτοις ὅμως, κατὰ τὰ ἐν λεπτομερείᾳ καὶ ἐκτάσει ἐκτεθέντα ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»², οὐ μόνον εἰς οὐδὲν λογίζεται ἡ σύγχυσις, καὶ δὲν ἐπεκτείνεται τὸ κώλυμα, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ μειοῦται καὶ συστέλλεται, καὶ πλαγιάζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν βαθμῶν τοῦ κωλύματος ἐν τῇ σχέσει τῆς ἀγχιστείας, χωρούσης ἐν αὐτῇ τῆς ἐπισεικείας, τῆς συγκαταβάσεως καὶ τῆς οἰκονομίας τῆς Ἐκκλησίας, ἐν μείζονι μέτρῳ, ἢ ἐν ταῖς ἄλλαις συγγενικαῖς σχέσεσι. Τοῦτο δέ, ὡς ἐν ἐκτάσει προελέχθη, καὶ διὰ παραδειγμάτων ὑποστηρίζεται ἀρχαίων τε, μεταγενεστέρων, καθ' ἃ ἐφαρμόζονται αἱ περὶ κωλυμάτων τοῦ γάμου διατάξεις τῆς ΣΤ'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου, αἱ περιορίζουσιν, ὡς γνωστὸν, τὸ κώλυμα γάμου ἕνεκα ἀγχιστείας μέχρι τοῦ τετάρτου βαθμοῦ³.

1. Ἀρμεν. Δ' η' 1. καὶ ζ' 17.

2. Ἀριθ. 20 ἡμερ. 19 Μαΐου 1900.

3. Καν. 54 «... συνείδομεν γυναικότερον τὰ περὶ τούτου ἐκθέσθαι, ὀρίζοντες ἀπὸ τοῦ νῦν, τὸν τῇ οἰκείᾳ ἐξαδέλφῃ πρὸς γάμου κοινωνίαν συναπτόμενον, ἢ δυοὶ κόραις ἀδελφαῖς πατέρα καὶ υἱόν, ἢ ἀδελφοῖς δυοὶ μητέρα καὶ θυγατέρα, ἢ ἀδελφοὺς δύο δυοῖν ἀδελφαῖς, ὑπὸ τὸν τῆς ἐπταετίας πίπτειν κανόνα, ἀφιστάμενων αὐτῶν προδήλως τοῦ παρανόμου συνοικεσίου» Ρ. καὶ Π. Συντ. Τομ. Β' σελ. 132. Ὅθεν κατὰ τὸν Κανόνα τοῦτον ἕνεκα ἀγχιστείας κωλύεται ὁ γάμος μετὰ τῶν ἐξῆς προσώπων

Πατὴρ καὶ υἱοῦ, μετὰ μητρός καὶ θυγατρὸς	Βαθμὸς 2ος
Πατὴρ καὶ θυγατὴρ, μετὰ μητρός καὶ υἱοῦ	» 2ος
Μητὴρ καὶ υἱοῦ, μετὰ υἱοῦ καὶ μητρός	» 2ος
Πατὴρ καὶ θυγατὴρ, μετὰ θυγατρὸς καὶ πατρός	» 2ος
Δύο ἀδελφῶν (κορῶν), μετὰ πατρός καὶ υἱοῦ	» 3ος
Δύο ἀδελφῶν, μετὰ μητρός καὶ θυγατρὸς	» 3ος.
Ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς, μετὰ μητρός καὶ υἱοῦ	» 3ος.
Ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς, μετὰ θυγατρὸς καὶ μητρός	» 3ος.
Δύο ἀδελφῶν (κορῶν) μετὰ δύο ἀδελφῶν	» 4ος.
Ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς, μετὰ ἀδελφῆς καὶ ἀδελφοῦ	» 4ος.

Ἰδε καὶ Νομολογίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὑπὸ Μ. Θεοδοῦ σελ 163 «... καὶ ἐνεργήσας κατ' ἐκκλησια-

τι ἔχει ὡς ἐξῆς :

Ὁ Γεώργιος (Γ) λαμβάνει εἰς γάμον τὴν Ἑλένην (Ε), δευτέραν ἐξαδέλφην τῆς θανούσης συζύγου τοῦ Εἰρήνης (ΕΙ).

† Ὁ Παμφίλου ΜΕΛΙΣΣΗΝΟΣ.

στικὴν συγκατάβασιν δὲς τὴν ἀρχιερατικὴν σου ἄδειαν ἐπὶ τῷ κτελεσθῆναι τὸν μελετώμενον γάμον δύο ἀδελφῶν, μετὰ θείας, καὶ ἀνεψιῶς Γρηγ. Πατρ. 11 Δεκεμβρίου 1816.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν Δικαστήριον

Καλεῖται ἡ Εὐγενία Νικοκλέους Μακρίδου βέη, θυγάτηρ Εὐτυχίου, ὑπήκοος Ὁθωμανίς, τέως μὲν διαμένουσα ἐν Κερτζίῳ τῆς Ρωσσίας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Δευτέραν καὶ ὥραν 8 εὐρωπαϊκῇ πρὸ μεσημβρίας μετὰ τὴν παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ὑπὸ τοῦ ἐκυτῆς ἀνδρὸς Νικοκλέους Μακρίδου βέη, ὑπηκόου Ὁθωμανοῦ, κατοικοῦ Φαναρίου Κωνσταντινουπόλεως, τμηματάρχου τοῦ Γραφείου τῶν Προξενικῶν ὑποθέσεων ἐν τῷ ἐνταῦθα Αὐτοκρατορικῷ Ὑπουργείῳ τῶν ἐξωτερικῶν, ἐναγομένη ἐπὶ ἐγκαταλείψει τοῦ συζυγικοῦ οἴκου, καὶ διαμονῇ ἐν ἄλλοτρίῳ οἴκῳ. Προσπεπληγούται δ' αὐτῇ ὅτι, ἐὰν μὴ ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὀριζομένην δικάσιμον, ἢ κατ' αὐτῆς ἀγωγὴν περὶ διαζυγίου καὶ περὶ παραδόσεως τέκνου θεωρηθῇσεται ἐρήμην αὐτῆς. Ἡ παρούσα κλήσις τρεῖς δημοσιευθήσεται κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Ταχυδρόμου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 31 Μαΐου 1900.

Ὁ Πρόεδρος

2

Ὁ Κορυθαῖος ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Διάκ. Ἀνθίμος Π. Ὁρφανίδης.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον, αὐθημερὸν

Ὁ Γραμματεὺς

Διάκ. Ἀνθίμος Π. Ὁρφανίδης.

Ὁ ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙ-ΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.